

Створення і презентація свого родоводу

Матвійчук, О. Є. Створення і презентація свого родоводу / О. Є. Матвійчук // Шкільна бібліотека. - 2016. - №5. - С. 32-33.

Родовід - походження, послідовність, історія поколінь певного роду.

Вислів «вести рід» тлумачиться у значенні бути нащадком кого-небудь, походити від когось.

Історична наука, що вивчає історію родів або родословну окремої людини, називається генеалогією. Найчастіше інформацію про родовід оформлюють у вигляді родинного дерева. Рід - це справді дерево, має коріння - покоління минулого, стовбур - сьогодення і гілочки - наступні покоління.

Спілкуючись з іншими людьми, завжди цікаво дізнаватись про їхні інтереси, захоплення, місце та умови проживання, звідки походить їх рід. А що можеш розповісти про себе своїм новим знайомим, друзям ти? Хто твої предки, яке минуле вашої родини, як в майбутньому уникнути помилок минулого і правильно вибудувати своє життя? Відповіді на ці питання ти зможеш дізнаватись заповнюючи книгу свого роду. Кожен з нас має дати світові найкраще з того, що вклав у нього весь рід.

І засміялась провесінь: Пора!

За Чорним Шляхом за Великим Лугом -

дивлюсь: мій прадід, і пра-пра, пра-пра -

Усі ідуть за часом, як за плугом.

Ліна Костенко

ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА З ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ СВОЄЇ СІМ'Ї

Методи дослідження родоводу:

- історичний (історичні дані про рід, роки, точні дати, справжні факти, а не легенди);
- біографічний (збір інформації про предків, де жили, чим займались, цікавились);
- інформаційний (бесіда, інтерв'ю, опитування старших поколінь родини, аналіз зібраних даних).

Робота зі створення свого родоводу складається з декількох етапів:

- Бесіди, спілкування з рідними, батьками, старшими сестрами чи братами, бабусями, прабабусями, дідусями, прадідусями, дядьками, тітками, сусідами, іншими родичами та знайомими. Найбільш уважно потрібно записувати прізвища, імена, по-батькові, прізвиська предків.
- Запис спогадів старшого покоління у зошит чи альбом, на диктофон, збирання фотографій, їх підписів, якщо є, щоденників, документів, листів, аудіо-, кінозаписів.
- Складання всіх матеріалів у папку (домашній архів).
- Запис своїх власних спогадів про батьків, дитинство.

- Оформлення записів у певній послідовності, використання схем, таблиць, доповнення таких матеріалів по можливості своїми ілюстраціями.
- Перенесення накопиченої інформації в електронну форму, сканування фотографій. Збереження такої інформації в певній папці.

Існує багато варіантів оформлення родинного дерева:

1. Можна представити дерево свого роду малюнком на папері.

Найчастіше родовідне дерево зображують у вигляді дуба, пальми, куща винограду чи троянди, які цінують за довговічність, красу крони і деревини, плоди і квіти. Символічно всі ці ознаки переносились на представників роду.

2. Зображують родинне дерево схематично у вигляді таблиці, старовинного сувою (*скрученого у трубку паперу*). Зовсім по-іншому виглядає оформлення родоводу у вигляді кола. Коловий родовід дає можливість бачити свої головні родові корені, праворуч по батьковій лінії, ліворуч по материнській.

3. В минулі часи існувала традиція вишивання дерева родоводу на рушнику. Найчастіше дерево роду зображали п'ятьма гілками, нижні гілки символізували дальших предків - прадіда, прабабу, які уже померли, тому гілки схилені донизу. Інші три гілки, тягнулися вгору, символізували дідів, батьків та дітей. На цих гілках можна вишивати ягідки, вусики і плоди. Такі вишивки-рушники є оберегами свого роду.

Яскравий зменшений варіант родовідного дерева, оформлений в рамочку, може стати гарним подарунком твоїм рідним.

Робота по створенню свого родинного дерева не потребує халатного відношення, але уважності, відповідальності. Варто уявляти себе при цьому (*і це так дійсно є*) дослідником, матеріали якого чекають у майбутньому. Якщо робота зі створення родовідного дерева тебе зацікавила, ти можеш її продовжити у вигляді складання книги історії твоєї сім'ї. Найповніше дослідження родоводу можна представити у вигляді книги роду.

Пропонуємо зразки складання родознавчих досліджень.

Я - моя історія (яскраві спогади з дитинства, мої подорожі, мрії)

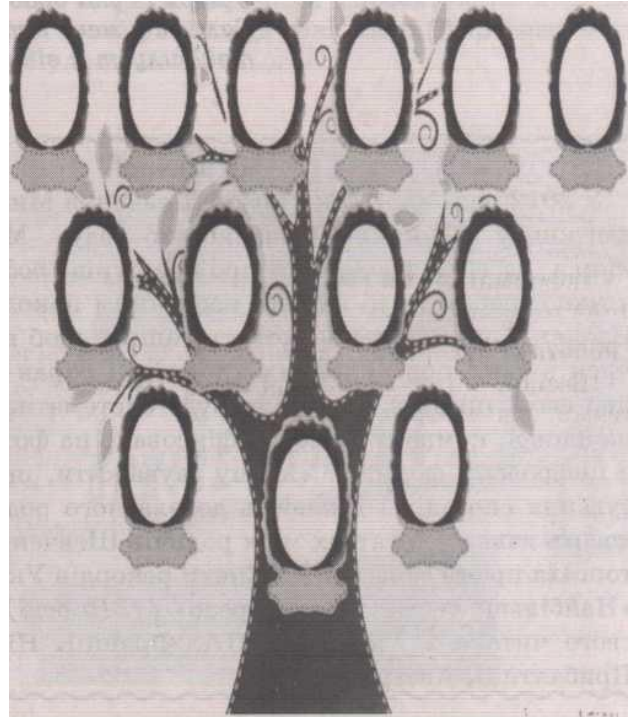
Мої корені:

- **Мої батьки** (*імена, прізвище, дати народження, рід мами і тата, де жила родина, як звався рід, хто за спеціальністю мама і тато, де працюють*);
- **Мої рідні** (*брати, сестри*);
- **Мої дідуся, бабусі;**
- **Мої дядьки, тітки, їхні діти.**

Родинні фотографії

Родинний календар (січень-грудень, дати народження)

Про моїх предків (географія проживання моїх родичів в Україні і світі (де жили мої предки: село, місто, можна зобразити це на карті, зробивши помітки різними кольорами, в майбутньому ти зможеш відвідати ці місця, з якими пов'язана історія твоєї сім'ї, познайомитись з родичами або провідати їх, зазнач, з якого часу твоя сім'я живе в Києві і на Київщині); **правила мого роду: заборони, легенди, бабусині рецепти, родинні лікувальні рецепти, характерні риси мого роду (наприклад, кремезні, працюваті).**



Те, що мене поєднує з моїми коренями (традиції, мова, віра, пісні мого роду, наші реліквії (картини, прикраси, одяг, предмети домашнього вжитку).

Крім дерева родоводу цікаво було б спробувати створити герб своєї сім'ї, дослідити історію своєї родини в історії міста (села), в якому живеш.

**Родинами летять птахи у вирій
коріння дереву життя дає,
отак і ми весь шлях земний повинні
не забувати рід і хто ми є.**